

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Atzinums Nr. 2

par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” zemes īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2012.gada 22.janvārim.

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA “Dārziema dolomīts”, reģistrācijas Nr.40003837110, adrese: Krāslavas iela 22 - 1, Rīga, LV - 1003.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA “Firma L4” reģistrācijas Nr.40003236001, adrese: Jelgavas ielā 90, Rīgā, LV - 1004.

Pamatojoties uz SIA “Dārziema dolomīts” 2007.gada 12.novembrī Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” zemes īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu un 2008.gada 19.decembrī papildus iesniegto precizēto informāciju tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

- 1. Paredzētās darbības nosaukums** - dolomīta ieguve derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts”.
- 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** - agrāk neizmantotā dolomīta atradnē “Dārziema dolomīts” blakus esošos zemes īpašumos “Zvejnieki” (zemes kadastra Nr.36480070071) un “Liepavoti” (zemes kadastra Nr.36480070070) Alūksnes rajona Gaujienas pagastā.

3. Īss paredzētās darbības raksturojums

Ietekmes uz vidi novērtējums dolomīta ieguvei agrāk neizmantotā derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” blakus esošos zemes īpašumos “Zvejnieki” (zemes kadastra Nr.36480070071) un “Liepavoti” (zemes kadastra Nr.36480070070) Alūksnes rajona Gaujienas pagastā tika uzsākts 2007.gada 11.janvārī, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot SIA “Dārziema dolomīts” 2006.gada 29.decembra iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr.26 par ietekmes uz vidi novērtējuma

procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 25.punktu. Tā kā dolomīta ieguvei paredzētā teritorija atrodas aptuveni 4,4 km attālumā no Latvijas Republikas kopīgās robežas ar Igaunijas Republiku un plānotā ieguves teritorija ir lielāka par 5 ha, tad saskaņā ar 1996.gada 14.marta Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā pielikuma 13.punktu bija jāizvērtē, vai dolomīta ieguvei īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" var būt būtiska pārrobežu ietekme. Lai gan SIA "Firma L4", ar kuru SIA "Dārziema dolomīts" ir noslēgusi līgumu ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai, sākotnējā sagatavotā informācija liecināja, ka dolomīta ieguve neradīs būtisku pārrobežu ietekmi, Vides pārraudzības valsts birojs par paredzēto darbību informēja Igaunijas Republikas Vides ministrijas Kopīgās Igaunijas - Latvijas ietekmes uz vidi novērtējuma komisijas līdzpriekšsēdētāju. 2007.gada 10.aprīlī tika saņemta Igaunijas Republikas Vides ministrijas atbildes vēstule, kurā lūgts informēt Igaunijas pusi par ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegtajai informācijai dolomīta ieguve paredzēta agrāk neizmantotā derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" blakus esošos zemes īpašumos "Zvejnieki" (zemes kadastra Nr.36480070071) un "Liepavoti" (zemes kadastra Nr.36480070070) Alūksnes rajona Gaujienas pagastā. Atbilstoši ziņojumam pievienotajai Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2007.gada 10.oktobra izziņai Nr.29 zemes īpašumi "Zvejnieki" un "Liepavoti" izvietoti Torņakalna meliorācijas objektā. Dolomīta ieguvei paredzētās teritoriju vidusdaļā šķērso aptuveni 5 m dziļš meliorācijas grāvis, kas, šķērsojot autoceļu V373 Gaujiena – Verasskola, savāktos apkārtnējo platību virszemes noteces un drenāžas ūdeņus novada Melderupītē. Pa atradnes teritorijas robežu arī ir izveidota novadgrāvju sistēma, kas drenē kvartāra nogulumos esošos gruntsūdeņus un savāc virszemes noteci. Savukārt Melderupīte caur Melderīša ezeru ietek Gaujā, kas atrodas aptuveni 2,3 km uz rietumiem no plānotā karjera. Zemes īpašumu kopējā platība 41,5 ha, bet dolomīta ieguve paredzēta 32 ha lielā platībā. Ieguvei paredzētā teritorija dienvidos robežojas ar zemesgabaliem "Mikaļi" un "Miķeļi - 32", kas atrodas valsts nozīmes dolomīta atradnes "Dārziems" teritorijā, dienvidaustrumos - ar zemesgabalu "Krāči", ziemeļaustrumos - ar zemesgabalu "Miķeļi 1", ziemeļos - ar Alūksnes virsmežniecības zemēm, ziemeļrietumos - ar zemesgabalu "Juriņi 1" un rietumos - ar zemesgabalu "Mikaļi 1". Dolomīta ieguvei paredzētā teritorija patlaban ir daļēji krūmiem aizaugusi lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas izvietota aptuveni 3,3 km uz dienvidaustrumiem no apdzīvotas vietas "Gaujiena" un aptuveni 600 m uz ziemeļiem no apdzīvotas vietas "Dārziems". Aptuveni 800 m uz dienvidrietumiem no dolomīta ieguvei paredzētās teritorijas atrodas esošs dolomīta ieguves karjers "Dārziems". Tuvākā dzīvojamā māja "Nigļi" atrodas aptuveni 850 m uz dienvidaustrumiem, mājas "Spaļi", "Mikaļi", "Mārtiņi" aptuveni 900 m uz dienvidiem un Dārziema dzīvojamās mājas aptuveni 850 m uz dienvidiem no ieguvei plānotās teritorijas.

Dolomīta ieguvei paredzētajai teritorijai tuvākās Latvijas NATURA 2000 Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas ir - dabas liegums "Sloku purvs" (B LV0501200) aptuveni 100 m uz rietumiem un ziemeļiem, dabas liegums "Gaujienas

priedes” aptuveni 2 km uz ziemeļrietumiem, aizsargājamais ainavu apvidus “Ziemeļgauja” aptuveni 2 km uz rietumiem un dabas liegums “Melnas purvs” aptuveni 2 km uz ziemeļiem, bet vairāk kā 5 km attālumā - dabas liegumi “Lepuru purvs”, “Melnupes meži” un “Tetersalas purvs”, mikroliegums “Gaujienas purvainie meži” un ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis “Kalamecu – Markūzu gravas”. Igaunijas Republikas teritorijā tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “Peetri jõe” - atrodas aptuveni 7 km uz ziemeļaustrumiem no ieguvi paredzētās teritorijas.

Zemes virsmas atzīmes zemesgabālā “Zvejnieki” mainās ziemeļu virzienā no 91,0 m v.j.l. līdz 105,0 m v.j.l. Savukārt zemesgabālā “Liepavoti”, kas pieguļ zemesgabala “Zvejnieki” dienvidu robežai, zemes virsmas atzīmes mainās no 90,0 m v.j.l. līdz 92,0 m v.j.l. Dolomīta ieguvei paredzētajā laukumā 29,4 ha platībā aprēķināti 4,4 miljoni m³ A kategorijas dolomīta krājumu (virs gruntsūdens līmeņa 0,15 miljoni m³) un 2,5 ha platībā – 0,4 miljons m³ N kategorijas dolomīta krājumu (virs gruntsūdens līmeņa 0,04 miljoni m³). A kategorijas dolomīta krājumu slāni veido augšdevona Pļaviņu svītas (D₃pl) gaiši pelēks, blīvs, kavernozs dolomīts ar māla starpkārtām, ko sedz no 3,2 m līdz 5,7 m biezi kvartāra nogulumi (augšne, morēnas smilšmāls, māls). Dolomīta slāņa biezums izpētes laukumā ir no 10,6 m līdz 17,5 m (vidēji 15 m). SIA “Dārziema dolomīts” plāno to iegūt visā aprēķināto A kategorijas krājumu robežās un pēc detalākas izpētes arī N kategorijas krājumu robežās. Dolomīta ieguve tiek plānota 3 līdz 4 kāplēs (kāples dziļums 5 m līdz 6 m). Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka plānotajā dolomīta ieguves tehnoloģiskajā procesā ietilpst:

- dolomīta irdināšana ar spridzināšanas metodi (vidēji vienu reizi mēnesī);
- uzirdinātā dolomīta izrakšana ar kausa ekskavatoru;
- dolomīta apstrāde - drupināšana, šķirošana, skalošana - un novietošana krautnēs.

Gruntsūdens plānotā karjera teritorijā iegul 3,2 m līdz 6,5 m dziļumā no zemes virsmas. Līdz ar to, jau izstrādājot 1 kāpli, būs nepieciešama gruntsūdens atsūkņošana. Atsūkņejamā ūdens daudzums atkarībā no karjera dziļuma tiek prognozēts no 1,5 līdz 4,0 tūkstošiem m³ diennaktī. Ziņojumā norādīts, ka ar skaitlisko hidroģeoloģisko modelēšanu ir novērtēti pazemes ūdeņu pieteces apjomi karjerā, depresijas piltuve un virszemes ūdensteču caurplūdumu izmaiņas. Modelī nav iekļauti dziļākie ūdens horizonti, jo apakšējais Pļaviņu pasvītas mergēļu slānis ierobežo Pļaviņu ūdens horizonta saistību ar dziļāko Gaujas – Amatas ūdens horizontu. Atbilstoši ziņojumā norādītajam, sasniedzot maksimālos karjera izmērus, prognozētais pjezometrisko līmeņu pazeminājums Pļaviņu ūdens horizontā lielāks par 1,0 m varētu būt no 0,9 līdz 3,5 km rādiusā ap karjeru. Tiek prognozēts, ka depresijas piltuve paplašināsies no karjera uz rietumiem līdz Pļaviņu svītas izplatības robežai un dienvidu virzienā to ierobežos Melderupīte. Analizējot arhīvā pieejamo un dažādās ģeoloģiskajās izpētēs iegūto informāciju, ziņojuma autori norāda, ka Sloku purvs un Melnas purvs ir augstā tipa kūdras purvi, kuros zem kūdras slāņa ir vismaz dažu metru biezs ūdeni vāji caurlaidīgu limnoglaciālo mālu un glaciģēno smilšmālu nogulumu slānis. Neraugoties uz to, ka, sasniedzot maksimālos karjera izmērus, Pļaviņu ūdens horizonta pjezometriskais līmenis Sloku purva teritorijā varētu pazemināties 1,5 līdz 7,0 m, bet Melnas purva teritorijā 0,5 līdz 1,5 m, netiek prognozēts, ka ūdeņu atsūkņošana karjerā ietekmēs purvu gruntsūdens režīmu un purvu ekosistēmu, jo augstā tipa kūdras purvu ūdens režīmu nosaka nokrišņi un iztvaikošana, nevis zem tiem esošo spiedu

horizontu līmeņu režīms. Ziņojumā norādīts, ka ar purva nogulumiem saistītajiem pazemes ūdeņiem nav hidrauliskas saiknes ar augšdevona Pļaviņu ūdens horizontu. Ziņojumā sniegta informācija, ka depresijas piltuves centrālajā daļā, kur Pļaviņu ūdens horizonta pjezometriskais līmenis var pazemināties par 2 m un vairāk, nav apdzīvotu vietu un līdz ar to ūdens ņemšanas vietu. Savukārt depresijas piltuves perifērijas daļā neliels Pļaviņu ūdens horizonta pjezometriskā līmeņa kritums, kā norādīts ziņojumā, nevar apdraudēt dziļurbumus. Ziņojumā norādīts, ka 2 km rādiusā ap plānotā karjera teritoriju atrodas 8 urbumi. Karjera izstrādes rezultātā potenciāli apdraudētas varētu būt dolomītos iedziļinātās grodu akas uz dienvidiem un ziemeļrietumiem no karjera teritorijas – mājas “Dzintari”, “Irbītes”, “Kalvenes”, “Mikaļi”, “Nigļi”, “Palejas”, “Silmači”, “Zīleskalns”. Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju, lai novērtētu ūdens kvalitāti karjeram tuvāko viensētu “Mikaļi” un “Irbītes” grodu akās, tajās tika ņemti paraugi. Atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” kopējā slāpekļa saturs ūdenī atbilst vāji piesārņotam ūdenim vai zelai ūdens dabiskai kvalitātei (A-B), pārējie parametri nepārsniedz mērķlieluma (A) vērtības.

Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai, dolomīta ieguves lauka nosusināšanai ieguves laukumā paredzēts ierīkot nosēddīķi, kura pamatne būs aptuveni par 2 m dziļāka nekā kāples pamatne. Pirms nākošās kāples izstrādes nosēddīķi paredzēts attiecīgi padziļināt, lai tā pamatne atkal būtu aptuveni par 2 m dziļāka nekā kāples pamatne. Nosēddīķī samazināsies ne tikai ūdens duļķainība, bet arī dzelzs koncentrācija, kā arī amonijoni pārveidosies nitrātajos. Ūdens nosēddīķī nonāks ar pašeci un pēc aptuveni 48 stundu nostādināšanas tiks pārsūknēts teritorijas dienvidu malā esošajā aptuveni 5 m dziļajā un 10 m platajā meliorācijas grāvī un tālāk novadīts Melderupītē, kas tālāk caur Melderīša ezeru ietek Gaujā. Saistībā ar pazemes ūdeņu noplūdes apjoma samazināšanos karjera darbības rezultātā, tiek prognozēta Melderupītes gada vidējā caurplūduma samazināšanās par 25% (no 6,7 tūkstoši līdz 5,0 tūkstoši m^3/dnn) posmā augšpus karjera ūdens izplūdei. Savukārt lejpus karjera ūdens izplūdei tiek prognozēta Melderupītes gada vidējā caurplūduma palielināšanās par 34% (aptuveni par 2,3 tūkstošiem m^3/dnn). Saistībā ar to tiek prognozēta virszemes ūdeņiem raksturīgo elementu koncentrācijas palielināšanās Melderupītē augšpus karjera ūdens izplūdei, kamēr upes lejtecē upes ūdens kvalitātē tiek prognozētas pretējas izmaiņas. Analizējot ķīmisko elementu koncentrācijas Pļaviņu ūdens horizonta un Melderupītes ūdenī, ziņojuma autori norāda, ka novadāmie karjera ūdeņi neietekmēs Melderupītes ekosistēmu. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros ņemtie paraugi notekgrāvī, kas šķērso karjeram paredzēto teritoriju, pie ietekas Melderupītē, liecina, ka ūdens kvalitāte atbilst Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” noteiktajam karpveidīgo zivju ūdeņu mērķlielumam.

Šķirošanas - skalošanas iekārtai nepieciešamā ūdens apgādei līdz 300 m^3 stundā paredzēts izveidot ūdenstilpi karjerā. Ražošanas notekūdeņus pēc attīrīšanas nosēddīķī paredzēts atkārtoti izmantoti ražošanā. Ūdenstilpes uzpildīšanai un periodiskai papildināšanai paredzēts izmantot karjerā atsūkņēto ūdeni. Izmantoto ūdeņu novadīšana vidē nav paredzēta.

Dolomīta ieguves laukumā ņemto segkārtu paredzēts novietot pa laukuma perimetru un pēc darbu pabeigšanas izmantot karjera rekultivācijai.

Karjerā strādājošo vajadzībām paredzēts iegādāties konteinera tipa vagoniņus. Darbinieku vajadzībām nepieciešamo dzeramo ūdeni paredzēts pievest šim nolūkam paredzētās tvertnēs un veidojošos komunālos notekūdeņus paredzēts savākt izsmelamās bedrēs. Veidojošos sadzīves atkritumus un ar naftas produktiem piesārņotos atkritumus paredzēts nodot licencētām atkritumu apsaimniekotājfirmām. Dolomīta ieguve tiek plānota visu gadu, strādājot 8 līdz 16 stundas dienā, saražojot gadā līdz 200000 m³ šķembu. Dolomīta ieguvi paredzēts uzsākt atradnes dienvidrietumu daļā. Plānots, ka dienā tiks izvesti līdz 800 m³ produkcijas (turp – atpakaļ 52 autotransporta braucieni), lai gan faktiski izvedamās produkcijas daudzums būs atkarīgs no tirgus pieprasījuma. Atradnē saražotās šķembas galvenokārt paredzēts izmantot ceļu būvniecībai, bet veidojošās atsijas – pievedceļu seguma uzlabošanai.

Ieguvei paredzētā teritorija izvietota aptuveni 820 m attālumā no 2.šķiras valsts autoceļa V373 Gaujiena - Verasskola un aptuveni 2,3 km attālumā no valsts galvenā autoceļa A2 Rīga - Veclaicene.

Gatavās produkcijas transportēšanai tiek izskatīti divi iespējamie alternatīvie maršruti:

1. maršruts – pēc izbraukšanas no karjera Dārziema virzienā pa 2.šķiras valsts autoceļu V373 Gaujiena – Verasskola, kas aptuveni pēc 2,7 km šķērso valsts galveno autoceļu A2 Rīga – Veclaicene.
2. maršruts – pēc izbraukšanas no karjera Gaujienas virzienā pa 2.šķiras valsts autoceļu V373 Gaujiena – Verasskola, pēc aptuveni 2,2 km nogriežoties uz valsts 1.šķiras autoceļu P32 Valka – Vireši, kas pēc aptuveni 6,8 km krustojas ar valsts galveno autoceļu A2 Rīga – Veclaicene.

Plānotā satiksmes intensitāte ir 26 reisi dienā (turp/atpakaļ 52 braucieni). Ziņojumā norādīts, ka kravas transports ietekmēs gan ceļu stāvokli, gan satiksmes drošību, gan radīs neērtības iedzīvotājiem (troksnis, putekļi).

Ziņojumā norādīts, ka kopumā piebraukšanas iespējas plānotajam karjeram vērtēamas kā labas. Problemātiska varētu būt smagā transporta pārvietošanās pa pievedceļu, kas savieno karjeru ar autoceļu V373, tāpēc šo pievedceļu, izmantojot karjerā iegūtās šķembas, paredzēts izbūvēt atbilstoši plānotajai noslodzei. Ņemot vērā, ka autoceļš V373 ir noasfaltēts tikai 1,3 km garā posmā, kas virzās caur Dārziemu, SIA “Dārziema dolomīts” piedāvā noasfaltēt arī autoceļa V373 posmu iepretim mājām “Spaļi” un “Mikaļi”, kā arī ierobežot maksimālo braukšanas ātrumu caur Dārziemu līdz 50 km/stundā, ja tiktu izvēlēts 1.maršruts produkcijas transportēšanai. Maršruta tuvumā (līdz 40 m attālumā) atrodas 16 dzīvojamās mājas, tai skaitā, līdz 20 m attālumā - mājas “Sprīdīši”, “Tiltiņi”, “Irbītes”, “Pienotava”, “Tūjas”, “Garaža”, “Kalnsētas”, “Stirnas”, “Saulkrasti”, “Vētras”.

Raksturojot 2.maršrutu, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka autoceļš līdz krustojumam ar autoceļu P32 ir ar grants segumu, bet tālākā posmā – asfaltēts. Maršruta beigu posmā ceļš raksturots kā sliktā stāvoklī esošs, bet pie Melderīšu ezera – pat bīstams. Savukārt tilts pie Melderīšu ezera ietekas Gaujā var būt par šauru, lai izmainītos divas smagās automašīnas. Līdz ar to nepieciešams veikt atsevišķu ceļa posmu rekonstrukciju, paplašinot tos un uzlabojot segumu. Maršrutam tuvākās mājas “Grāvkalni” un “Ošupes” atrodas attiecīgi 20 m un 40 m attālumā.

Ziņojuma autori norāda, ka produkcijas transportēšanai 2.variants ir videi un iedzīvotājiem labvēlīgāks, neraugoties uz tā ļoti sliktu stāvokli posma beigās, jo tas nevīrās caur blīvi apdzīvotām vietām un ceļa tuvumā ir mazāk individuālo māju, kā arī tās atrodas tālāk no ceļa. Izvēloties šo maršrutu, ceļš tiktu uzlabots un sakārtots.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautais paredzētās darbības gaisa piesārņojošo vielu (cietās daļiņas PM_{10}) izkliedes modelēšanas aprēķins liecina, ka normatīvos noteiktās robežvērtības karjeram tuvāko dzīvojamo māju apkārtnē netiks pārsniegtas. Neraugoties uz to, ka nav nepieciešami speciāli pasākumi izmešu gaisā samazināšanai no karjera, putekļu izplatības ierobežošanai pa karjera perimetru paredzēts ierīkot līdz 6 m augstu ierobežojošo valni, nostumjot norakto līdz 4 m biezo segkārtu. Karjerā izmantojamo mehānismu radītā trokšņa modelēšanas aprēķini liecina, ka normatīvos noteiktās vides trokšņa dienas robežvērtības mazstāvu apbūves teritorijās netiks pārsniegtas (100 m zonā ap karjeru nav dzīvojamo māju), savukārt tiek prognozēts, ka dolomīta iridēšanas sprādziena trokšņi īslaicīgi radīs dienas robežvērtības pārsniegumu līdz aptuveni 600 m attālumā no karjera. Ziņojumā iekļautais provizorisks sprādziena seismiskās iedarbības zonas aprēķins liecina, ka seismisko iedarbību drošs attālums no sprādziena vietas ir 133 m, bet tuvākās mājas ir aptuveni 850 m uz dienvidiem no plānotā karjera teritorijas.

Ziņojumā norādīts, ka trokšņa izplatības zonā nav izveidoti mikroliegumi īpaši aizsargājamo putnu sugu un zīdītāju sugu aizsardzībai. Savukārt transporta putekļi no zemes ceļiem var ietekmēt veģetāciju līdz 30 m attālumā no ceļa ass. Atbilstoši noslēguma ziņojumam un papildus iesniegtajiem materiāliem paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta ietekme uz Sloku purva un Melnsalas purva gruntsūdens līmeņiem un purvu ekosistēmu; ziņojumā norādīts, ka paredzētā darbība neapdraudēs īpaši aizsargājamās sugas, to eksistenci kā raksturīga biotopa sastāvdaļu dabas liegumos “Sloku purvs” un “Melnsalas purvs”, kas ir Latvijas NATURA 2000 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, un netiek prognozēta sugu izplatības areāla samazināšanās. Paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta ietekme arī uz citām karjera apkārtnē esošajām Latvijas NATURA 2000 īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām.

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- līdz darbības uzsākšanai karjerā ir paredzēts apsekot visas potenciālās depresijas piltuves zonā esošās akas, fiksējot to dziļumu un konstrukciju, kā arī nosakot statisko ūdens līmeni un īpatnējo debītu;
- depresijas piltuves attīstības kontrolei paredzēts veikt Pļaviņu ūdens horizonta pjezometrisko līmeņu novērojumus, ierīkojot vienu novērojumu urbumu uz dienvidaustrumiem no karjera (mājas “Mikaļi” tuvumā), par urbuma vietu vienojoties ar zemes īpašnieku;
- depresijas piltuves attīstības un gruntsūdens līmeņu kontrolei, kā arī gruntsūdens un Pļaviņu ūdens horizonta režīmu saistības kontrolei Sloku purva teritorijā aptuveni 300 m un 1,5 km uz ziemeļrietumiem no karjera paredzēts ierīkot divu novērojumu urbumu kopas, katrā urbumu kopā vienu urbumu ierīkojot kūdras slānī, bet otru Pļaviņu ūdens horizontā;

- gruntsūdens un Pļaviņu ūdens horizonta piezometrisko līmeņu novērojumus Sloku purva teritorijā un ūdens līmeņu novērojumus akās paredzēts veikt vienā laikā divas reizes nedēļā mēnesi pirms karjera ūdens atsūkņēšanas un mēnesi pēc atsūkņēšanas sākuma, bet turpmāk divas reizes mēnesī;
- paredzēta detāla meliorācijas grāvja, kurā plānota karjera ūdeņu atsūkņēšana, apsekošana, nepieciešamības gadījumā tā tīrīšana vai rekonstrukcija, kā arī nepieciešamības gadījumā caurtekas zem autoceļa palielināšana;
- paredzēta regulāra Melderupītē novadāmo ūdeņu kvalitātes (pH, elektrovadītspēja, suspendētās vielas) kontrole;
- nostumjot norakto segkārtu, pa karjera perimetru paredzēts ierīkot ierobežojošo valni putekļu izplatības ierobežošanai;
- neraugoties uz to, ka normatīvos noteiktās putekļu robežvērtības karjeram tuvāko dzīvojamo māju apkārtnē atbilstoši modelēšanas rezultātiem netiks pārsniegtas, gar autoceļu māju tuvumā ar to īpašnieku piekrišanu paredzēts ierīkot papildus aizsargstādījumus putekļu izplatības mazināšanai, kā arī paredzēta ceļa posmu ar grants segumu laistīšana sausā laikā;
- abiem iespējamajiem transportēšanas maršrutiem ir zināmi trūkumi, kas prasa papildus uzlabojumu veikšanu;
- izvēloties 1.maršrutu produkcijas transportēšanai, darbības ierosinātais apņemas noasfaltēt autoceļa V373 posmu iepretim mājām “Spaļi” un “Mikaļi”, veikt prettrokšņa pasākumus dzīvojamām mājām, kas atrodas tuvāk par 15 m no ceļa, kā arī ierobežot maksimālo braukšanas ātrumu caur Dārzciemu līdz 50 km/stundā;
- izvēloties 2.maršrutu produkcijas transportēšanai, nepieciešams veikt atsevišķu ceļa posmu rekonstrukciju, paplašinot tos un uzlabojot segumu;
- dolomīta slāņa irdināšanu paredzēts veikt dienas laikā, vienā un tajā pašā laikā attiecīgā mēneša dienā;
- pirms dolomīta slāņa irdināšanas paredzēts brīdināt to māju iedzīvotājus, kas atrodas līdz 3 km rādiusā ap karjeru;
- netiek prognozēta dolomīta slāņu irdināšanas ar spridzināšanas metodi izraisīto zemes garozas vibrācijas ietekme uz tuvākajām dzīvojamām mājām;
- nepieciešams veikt turpmākus pazemes ūdens līmeņa monitoringa pasākumus, lai pārliecinātos par iespējamo ietekmju izplatību, monitoringa uzsākšana nepieciešama pirms paredzētās darbības realizācijas.

4. Izvērtētā dokumentācija

- SIA “Dārzciema dolomīts” 2006.gada 29.decembra iesniegums dolomīta ieguves atradnē “Dārzciema dolomīts” Alūksnes rajonā, Gaujienas pagastā, nekustamajos īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi novērtējumam - 5 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 11.janvāra lēmums Nr.26 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu dolomīta ieguvei atradnē “Dārzciema dolomīts” Alūksnes rajonā, Gaujienas pagastā, nekustamajos īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” - 1 lapa.
- SIA “Dārzciema dolomīts” 2007.gada 2.februāra pieteikums ietekmes uz vidi novērtējuma programmai - 1 lapa.

- *Fizisku personu* 2007.gada 12.februāra vēstule, kurā pausts viedoklis par paredzēto darbību un sniegti priekšlikumi paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam - 1 lapa.
- *Fiziskas personas* 2007.gada 15.februāra vēstule, kurā izteikts protests pret paredzēto darbību un norādīts par tās iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi - 1 lapa.
- *Fiziskas personas* 2007.gada 23.februāra iesniegums, kurā norādīti vides aspekti, kurus var ietekmēt paredzētā darbība - 1 lapa.
- *Fiziskas personas* 2007.gada 23.februāra iesniegums, kurā norādīti vides aspekti, kurus var ietekmēt paredzētā darbība - 1 lapa.
- Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 22.februāra pieprasījums (vēstule Nr.6.5.-32/281) ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas nodrošināšanai - 1 lapa.
- SIA "Firma L4" 2007.gada 2.martā iesniegtā informācija par hidroģeoloģiskajiem apstākļiem dolomīta atradnē "Dārziema dolomīts" un pazemes ūdeņu rezultātā veidojošās depresijas piltuves iespējamo rādīšus - 5 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 15.marta vēstule Nr.3-01/676 Igaunijas Republikas Vides ministrijas Kopīgās Igaunijas - Latvijas ietekmes uz vidi novērtējuma komisijas līdzpriekšsēdētājam par dolomīta atradnē "Dārziema dolomīts" plānoto darbību iespējamās pārrobežu ietekmes kontekstā - 1 lapa.
- 2007.gada 3.aprīļa ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas Gaujienas pagastā protokols un tam pievienotie materiāli - 18 lapas.
- Igaunijas Vides ministrijas 2007.gada 10.aprīļa vēstule Nr.13-3-1/16613-7 par paredzētās darbības dolomīta atradnē "Dārziema dolomīts" ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu ietekmes kontekstā - 1 lapa.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 16.aprīļa Programma ietekmes uz vidi novērtējumam SIA "Dārziema dolomīts" dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" - 6 lapas.
- Dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" nekustamajos īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums, 1 sējums, 172 lapas.
- Dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" nekustamajos īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums - 20 lapas.
- Dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" nekustamajos īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums angļu valodā, 1 sējums.
- 2007.gada 1.augusta ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes protokols un tam pievienotie materiāli - 18 lapas.
- Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 9.augusta priekšlikumi darba ziņojuma pilnveidošanai (vēstule Nr.6.5.-32/1247) - 1 lapa.
- Ekspertu atzinumi par darba ziņojumu - 7 lapas.
- Igaunijas Vides ministrijas 2007.gada 27.augusta atsauksme (vēstule Nr.13-3-1/16613-12) par izvērtēto informāciju potenciālās dolomīta ieguves atradnes izveidei iespējamās pārrobežu ietekmes kontekstā - 1 lapa.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 5.septembra Atzinums par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" zemes īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" ietekmes uz vidi darba ziņojumu - 7 lapas.

- Dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē “Dārzciema dolomīts” zemes īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums, 1 sējums, 206 lapas.
- Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 30.novembra atsauksme (vēstule Nr.6.5-32/1808) par noslēguma ziņojumu - 1 lapa.
- Ekspertu atzinumi par noslēguma ziņojumu - 6 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 7.decembra vēstule Nr.3-01/2857 par noslēguma ziņojumam nepieciešamo papildus informāciju - 2 lapas.
- Gaujienas pagasta padomes 2007.gada 3.decembra atsauksme Nr.532/3-15 par noslēguma ziņojumu - 1 lapa.
- SIA “Firma L4” 2008.gada 15.janvārī (pavadvēstule Nr.77) iesniegtie papildinājumi ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumam - 22 lapas.
- Eksperta atzinumi par iesniegtajiem noslēguma ziņojuma papildinājumiem - 3 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2008.gada 4.februāra vēstule Nr. 3-01/247 par noslēguma ziņojumam nepieciešamo papildus informāciju - 3 lapas.
- SIA “Firma L4” 2008.gada 19.decembrī (pavadvēstule Nr.1590) iesniegtie papildinājumi ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumam - 37 lapas.

5. Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tai skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti)

Informatīvie materiāli par SIA “Dārzciema dolomīts” plānoto dolomīta ieguvi agrāk neizmantotā derīgo izrakteņu atradnē “Dārzciema dolomīts” blakus esošajos zemes īpašumos “Zvejnieki” (zemes kadastra Nr.36480070071) un “Liepavoti” (zemes kadastra Nr.36480070070) Alūksnes rajona Gaujienas pagastā bija pieejami: SIA “Dārzciema dolomīts” Krāslavas ielā 22 - 1, Rīgā; Gaujienas pagasta padomē “Nolejās”; Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē, Blaumaņa ielā 7, Madonā un Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Likumdošanā noteiktajā laikā tika saņemts Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes pieprasījums organizēt paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu. Tā kā paredzētās darbības norises vieta Alūksnes rajona Gaujienas pagasta dolomīta atradnē “Dārzciema dolomīts” blakus esošos zemes īpašumos “Zvejnieki” (zemes kadastra Nr.36480070071) un “Liepavoti” (zemes kadastra Nr.36480070070) atrodas 15 km zonā no Latvijas Republikas kopīgās robežas ar Igaunijas Republiku, tad saskaņā ar 1996.gada 14.marta Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā pielikuma 13.punktu bija jāizvērtē, vai dolomīta ieguvei īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” var būt būtiska pārrobežu ietekme, jo dolomīta ieguvei paredzētā teritorija ir lielāka nekā 5 ha. Neraugoties uz to, ka SIA “Firma L4” iesniegtā informācija par hidroģeoloģiskajiem apstākļiem dolomīta atradnē “Dārzciema dolomīts” un pazemes ūdeņu atsūkņēšanas rezultātā veidojošās depresijas piltuves iespējamā rādiusa aprēķins liecināja, ka dolomīta izstrāde īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” neradīs būtisku pārrobežu ietekmi Igaunijas – Latvijas pierobežas teritorijas pazemes ūdens režīmam, Vides pārraudzības valsts birojs atbilstoši Līgumam informēja par paredzēto darbību Igaunijas Republikas Vides ministrijas Kopīgās Igaunijas – Latvijas ietekmes uz vidi novērtējuma komisijas līdzpriekšsēdētāju, nosūtot 2007.gada 15.martā vēstuli.

2007.gada 10.aprīlī tika saņemta Igaunijas Vides ministrijas atbildes vēstule par paredzētās darbības dolomīta atradnē “Dārziema dolomīts” ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu ietekmes kontekstā, kurā lūgts informēt par ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem.

Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana notika 2007.gada 3.aprīlī Gaujienas pagasta Biznesa, informācijas, izglītības un tūrisma centrā, Gaujienas pagasta “Pilskalnos”. Sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 15 interesenti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par derīgā slāņa biezumu atradnē, par iespējamajām dolomīta ieguves metodēm un tehnoloģijām; jautāja, kā tiks plānots darbs karjerā, cik cilvēku būs nodarbināti un kā tiks izmantots karjera teritorijā noņemtais augsnes slānis; norādīja par autoceļa, kas virzās caur Dārziemu, slikto stāvokli un ieteica autotransportam izmantot ceļu, kas no plānotā karjera iet Gaujienas virzienā, vienlaikus norādot uz problēmām, kas saistītas ar autoceļu izmantošanu ziemas apstākļos; sanāksmes dalībnieki puda bažas, ka karjera ekspluatācijas rezultātā akās izzudīs ūdens, norādot, ka jau tagad sausās vasarās esot problēmas ar ūdensapgādi; vēlējās uzzināt, kādi pasākumi tiek plānoti ar autotransportu saistītā gaisa piesārņojuma samazināšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas sagatavošanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. *Fizisku personas* vēstuli, kurā izteiktas bažas, ka paredzētā darbība ietekmēs viņu un citu saimniecību dzeramā ūdens avotus, kā arī norādīts, ka, lai nodrošinātu karjera darbību, nepieciešams izbūvēt vai paplašināt pašvaldības ceļu Sarukalns – Spāļi, kas arī skars viņu īpašumu. A. un V. Kļavi norāda, ka ietekmes uz vidi novērtējumā jāparedz pasākumi trokšņa ierobežošanai dzīvojamo māju teritorijās, putekļu izplatībai apkārtējos laukos, kā arī uzskata, ka nepieciešams uzlabot autoceļa Verasskola – Gaujiena segumu.
2. *Fiziskas personas* vēstuli, kurā izteikts protests pret paredzēto darbību. Vēstulē norādīts, ka karjera izveides rezultātā iespējama ūdens izžušana akās, paredzētā darbība notiks aptuveni 1 km attālumā no viņa mājas, līdz ar to būs trokšņa un gaisa piesārņojuma palielināšanās, savukārt dolomīta transportlīdzekļi izdangās jau šobrīd neizbraucamo, neasfaltēto ceļu līdz Verasskolai. P.Morītis norāda, ka arī tālākais ceļš, pa kuru notiks dolomīta izvešana, ir šaurs un likumots.
3. *Fiziskas personas* iesniegumu, kurā norādīts, ka ietekmes uz vidi novērtējumā īpaša vērība jāpievērš ietekmes uz gruntsūdeņiem, gaisa kvalitāti, vibrācijām, trokšņu un ietekmes uz bioloģisko daudzveidību izvērtējumam, kā arī jāsniedz informācija vides stāvokļa izmaiņām jau izstrādātos karjeros.
4. *Fiziskas personas* iesniegumu, kurā norādīts, ka paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumā jāiekļauj gaisa un gruntsūdens kvalitātes izmaiņu, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību izvērtējumi, jāsniedz informācija par karjerā izmantojamajiem mehānismiem un transportlīdzekļiem, kā arī darbā noalgoto cilvēku skaitu un izmitināšanu.

Pamatojoties uz SIA “Dārziema dolomīts” iesniegumu, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī ņemot vērā iedzīvotāju un Igaunijas Vides ministrijas priekšlikumus, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2007.gada 16.aprīlī

izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “Dārziema dolomīts” dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts”.

Lai noskaidrotu iedzīvotāju attieksmi pret paredzēto darbību, 2007.gada 16.maijā tika veikta iedzīvotāju aptauja. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai, tika aptaujāti 16 iedzīvotāji. 8 respondentiem bija pozitīva, 7 negatīva, bet vienam vienaldzīga attieksme pret paredzēto darbību. Pozitīvu attieksmi puda Gaujienas iedzīvotāji, bet negatīvu – Dārziema, kā argumentus savai attieksmei norādot jau esošās ūdensapgādes problēmas Dārziemā, troksni un vibrāciju karjera izstrādes laikā, gaisa piesārņojuma palielināšanos gan izstrādes, gan transportēšanas laikā, ceļa seguma pasliktināšanos, satiksmes intensitātes pieaugumu, drošības samazināšanos gājējiem un riteņbraucējiem. Kā pozitīvais tika minētas jaunas darba vietas, pausta cerībā saistībā ar infrastruktūras uzlabošanu, ceļu salabošanu un ūdensapgādes sakārtošanu. Attiecībā par transportēšanas maršruti līdz valsts galvenajam autoceļam A2 iedzīvotāji norādīja, ka abos variantos ceļš šobrīd nav piemērots kravas automašīnu intensīvai kustībai. Iedzīvotāji norādīja, ka V373 ir tikai daļēji asfaltēts un virzās caur Dārziem, savukārt P23 sākumposms ir sliktā stāvoklī un pasliktināsies satiksmes drošība, it īpaši ziemas apstākļos. Ziņojuma autori uzskata, ka iedzīvotāju nelabvēlīgo attieksmi ir noteikusi agrākā pieredze, kad darbība dolomīta atradnē “Dārziems” ir kaitējusi videi un iedzīvotājiem, kā arī neuzticība uzņēmējiem un to darbību kontrolējošām institūcijām. Savukārt Gaujienas pagasta padome ir paudusi atbalstu SIA “Dārziema dolomīts” paredzētajai darbībai.

Dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” nekustamajos īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA “Firma L4” un 2007.gada 19.jūlijā SIA “Dārziema dolomīts” to iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā. Darba ziņojums bija pieejams sabiedrībai: SIA “Dārziema dolomīts” Krāslavas ielā 22, Rīgā; Gaujienas pagasta padomē “Nolejās”, Alūksnes rajonā; Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē Madonā, Blaumaņa ielā 7 un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

2007.gada 24.jūlijā Vides pārraudzības valsts birojs nosūtīja Igaunijas – Latvijas ietekmes uz vidi novērtējuma komisijas līdzpriekšsēdētājam dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu un angļu valodā sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma kopsavilkumu iedzīvotāju informēšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2007.gada 1.augustā Gaujienas pagasta Biznesa, informācijas, izglītības un tūrisma centrā. Šo likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 11 interesenti. Sanāksmes dalībnieki galvenokārt puda bažas par iespējamo ūdens pazušanu akās un norādīja, ka pasākumi ūdens nodrošināšanai jāveic jau tagad, nevis jāgaida, kad tas pazudīs, kā arī uzskatīja, ka, ja pirmā kāple ir 6 m, tad arī akas jau tagad jāpadziļina par 6 m; interesējās, kā paredzēta esošo urbumu, grodu aku un avotu padziļināšana; vēlējās uzzināt, kur tiks izmantota karjera teritorijā noraktā grunts, un jautāja par iespējamo produkciju un par SIA “Dārziema dolomīts” ražotnes paplašināšanu nākotnē.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes priekšlikumus darba ziņojuma pilnveidošanai – jāsniiedz detālāka informācija par šķembu skalojamo notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu virszemes ūdens objektos, noslēguma ziņojumam jāpievieno eksperta atzinums par iespējamo ietekmi uz Melderupīti un jāsniiedz pamatojums visiem apgalvojumiem saistībā ar ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, to ekoloģiskajām funkcijām un izveidošanas/aizsardzības mērķiem.
2. Igaunijas Republikas Vides ministrijas Kopīgās Igaunijas – Latvijas ietekmes uz vidi novērtējuma komisijas līdzpriekšsēdētāja vēstuli, kurā norādīts, ka Igaunijas pusei nav komentāru saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, jo netiek prognozēta pārrobežu ietekme.

Darba ziņojuma izvērtēšanā Vides pārraudzības valsts birojs iesaistīja neatkarīgus ekspertus. Vides pārraudzības valsts birojs, apkopojot ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātus, ekspertu un Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes viedokļus un ierosinājumus, kā arī ņemot vērā Igaunijas Republikas Vides ministrijas atsauksmi, sagatavoja un 2007.gada 5.septembrī izsniedza Atzinumu par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” zemes īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma vai precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja prasības tika sagatavots un 2007.gada 12.novembrī iesniegts izvērtēšanai dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē “Dārziema dolomīts” zemes īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: SIA “Dārziema dolomīts” Krāslavas ielā 22, Rīgā; Gaujienas pagasta padomē “Nolejās”, Alūksnes rajonā; Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē Madonā, Blaumaņa ielā 7 un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī interneta mājas lapās www.L4.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvvb.

Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes vēstuli, kurā norādīts, ka par noslēguma ziņojumu tai nav komentāru.
2. Gaujienas pagasta padomes atsauksmi, kurā norādīts, ka ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros ir notikušas vairākas tikšanās ar iedzīvotājiem un pašvaldību, kurās ir noskaidroti viedokļi, līdz ar to par noslēguma ziņojumu Gaujienas pagasta padomei nav komentāru.

Izvērtējot iesniegto ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, Vides pārraudzības valsts birojā nācās secināt, ka nav pilnībā ņemtas vērā atzinumā par darba ziņojumu iekļautās prasības. Pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta (1)daļu un ņemot vērā, ka dolomīta ieguve tiek plānota teritorijā, kas izvietota Latvijas NATURA 2000 Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas - dabas lieguma “Sloku purvs” - tiešā tuvumā, un ka dolomīta ieguves ietekmes zonā atrodas vai varētu atrasties arī citas Latvijas NATURA 2000 Eiropas

nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī to, ka nepieciešams precizēt pazemes ūdeņu līmeņa pazemināšanās iespējamo ietekmi apkārtējās teritorijās, Vides pārraudzības valsts birojs pieprasīja SIA "Firma L4" sagatavot un iesniegt noslīguma ziņojumam nepieciešamo papildus informāciju. Pēc Vides pārraudzības valsts biroja pieprasījuma SIA "Firma L4" sagatavoja un 2008.gada 15.janvārī iesniedza papildinājumus dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" zemes īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" ietekmes uz vidi novērtējuma noslīguma ziņojumam. Pieaicinot ekspertus un izvērtējot papildus iesniegto informāciju, Vides pārraudzības valsts birojs secināja, ka nav pilnībā izpildītas izvirzītās prasības un iepriekš norādītās neprecizitātes pilnībā nav novērstas. Vides pārraudzības valsts birojs 2008.gada 4.februārī atkārtoti informēja SIA "Firma L4" un darbības ierosinātāju SIA "Dārziema dolomīts" par noslīguma ziņojumā nepieciešamajiem precizējumiem un papildinājumiem. Pēc Vides pārraudzības valsts biroja pieprasījuma SIA "Firma L4" sagatavoja un 2008.gada 19.decembrī iesniedza papildinājumus un precizējumus dolomīta ieguves potenciālajā derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" zemes īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" ietekmes uz vidi novērtējuma noslīguma ziņojumam. Izvērtējot iesniegto informāciju, Vides pārraudzības valsts birojs secināja, ka iepriekš norādītās neprecizitātes ir novērstas un, ņemot vērā veiktās izpētes un papildus sagatavotās informācijas rezultātus, tai skaitā, teritorijas un tās apkārtnes ģeoloģisko uzbūvi un modelēšanas rezultātus, kā arī informāciju par virszemes un pazemes ūdeņu savstarpējo saistību, netiek prognozēta negatīva ietekme uz apkārtējām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Tai pat laikā ziņojumā ir norādīts, ka ir nepieciešama monitoringa sistēmas izveide un regulāra monitoringa veikšana.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslīguma ziņojums ar tā papildinājumiem un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Gaujienas pagasta padomē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tadā gadījumā, ja tiek saņemts likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 21.pantā noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 "Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība".

Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi:

- Darbības ierosinātājam sadarbībā ar Gaujienas pagasta padomi jānodrošina dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Dārziema dolomīts" zemes īpašumos "Zvejnieki" un "Liepavoti" iekļaušana Gaujienas pagasta teritorijas plānojumā.
- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 "Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas" prasībām.
- Karjera izveide meliorētajās zemēs nedrīkst pasliktināt meliorācijas sistēmu darbību, tādēļ jāapseko esošās meliorācijas sistēmas (arī caurtekas) dolomīta ieguvei piegulošajās teritorijās, tās jāsakārto, jāiztīra, jāpārkārt vai jāizveido no jauna, lai karjerā atsūkņēto gruntsūdeņu novadīšanas rezultātā nepasliktinātu ūdens noteci no piegulošajām platībām.

- Atbilstoši ziņojuma papildinājumos paredzētajam Sloku purva teritorijā aptuveni 300 m un 1,5 km uz ziemeļrietumiem no karjera teritorijas jāierīko divas novērojumu urbumu kopas – katrā kopā vienu urbumu ierīkojot kūdras slānī, bet otru Pļaviņu ūdens horizontā - gruntsūdens līmeņu kontrolei, kā arī gruntsūdens un Pļaviņu ūdens horizonta režīmu saistības un depresijas piltuves attīstības kontrolei, veicot regulārus līmeņu novērojumus.
- Plānotās novērojumu urbumu kopas Sloku purva teritorijā jāierīko un novērojumi jāuzsāk pirms dolomīta ieguves uzsākšanas.
- Atbilstoši ziņojumā paredzētajam pirms darbības uzsākšanas karjerā jāveic visu depresijas piltuves zonā esošo aku apsekošana, dokumentāli fiksējot to dziļumu un konstrukciju, kā arī nosakot statisko ūdens līmeni un īpatnējo debītu.
- Karjera ekspluatācijas laikā jāveic regulāri mērījumi attiecīgajos ūdens apgādes avotos, kā arī nepieciešamības gadījumā jāierīko papildus pazemes ūdens horizonta novērojumu aku tīkls.
- Jānodrošina pasākumi, lai nepasliktinātu apkārtējo īpašumu ūdensapgādi depresijas piltuves zonā, realizējot nepieciešamos alternatīvos ūdensapgādi nodrošinošos vai kompensējošos pasākumus.
- Jāizstrādā un jāsaņem ar pašvaldību preventīvo pasākumu plāns rīcībām, kas veicamas, lai nodrošinātu nepārtrauktu iedzīvotāju ūdensapgādi un ietekmi mazinošo pasākumu realizāciju.
- Karjerā atsūkņēto gruntsūdeņu novadīšana nedrīkst pasliktināt ūdens kvalitāti Melderupītē, līdz ar to nepieciešams nodrošināt novadāmo ūdeņu atbilstošu attīrīšanu, nepārsniedzot normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus suspendētajām vielām.
- Dolomīta slāņkopas irdināšanai spridzināšana pieļaujama tikai pēc spridzināšanas darbu atļaujas saņemšanas Valsts darba inspekcijā, ievērojot visus nepieciešamos drošības un piesardzības pasākumus, lai netiktu nodarīts kaitējums pieguļošo zemju īpašniekiem.
- Pirms plānoto spridzināšanas darbu veikšanas savlaicīgi nodrošināma informācija pašvaldībai un iedzīvotājiem, kā arī realizējami nepieciešamie drošības nosacījumi un pasākumi.
- Dolomīta transportēšanai izvēlētajā maršrutā sadarbībā ar pašvaldību un pieguļošo zemju īpašniekiem jāveic ceļa seguma nestspējas uzlabošana un nepieciešamajās vietās ceļa paplašināšana.
- Dolomīta spridzināšanas un dolomīta transportēšanas ceļa diskomforta zonā atrodošajās viensētās un ēkās sadarbībā ar atbilstošo zemju īpašniekiem jānodrošina plānotie pasākumi trokšņa un putekļu diskomforta mazināšanai un novēršanai, lai samazinātu iespējamās negatīvās ietekmes un nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto robežlielumu nepārsniegšanu.
- Pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas jāsaņem derīgo izrakteņu ieguves atļauja (licence) atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 24.aprīļa noteikumos Nr.280 “Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” noteiktajam.
- Dolomīta ieguve īpašumos “Zvejnieki” un “Liepavoti” jāveic atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumu Nr.779 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” prasībām.

- Dolomīta ieguves atkritumu apsaimniekošana jāveic atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 19.maija noteikumos Nr.354 “Derīgo izraķeņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība” noteiktajam.
- Karjera rekultivācija jāveic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Jānodrošina regulāru vides stāvokļa monitoringu. Monitoringa rezultāti regulāri iesniedzami Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē un pašvaldībā.
- Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē jāpieprasa un jāsaņem vides aizsardzības tehniskie noteikumi saistībā ar zemes transformāciju, meliorācijas sistēmas pārkārtošanu un infrastruktūras objektu pilnveidošanu saistīto darbu, kā arī nepieciešamā monitoringa veikšanai.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolēm, ka ir pieļaujama SIA “Dārziema dolomīts” dolomīta ieguves zemes īpašumos “Zvejnieki” (zemes kadastra Nr.36480070071) un “Liepavoti” (zemes kadastra Nr.36480070070) Alūksnes rajona Gaujienas pagastā projekta turpmāka izstrāde atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajiem risinājumiem un šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem. Vienlaikus Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka jautājums par dolomīta izstrādi 2., 3. un 4.kāplē var tikt izskatīts tikai pēc gruntsūdens un Pļaviņu ūdens horizonta režīmu saistības Sloku purvā un depresijas piltuves attīstības monitoringa rezultātu apkopojuma un izvērtējuma.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var apstrīdēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

A. Lukšēvics

2009.gada 22.janvārī.